

OBWIĄZANY (30) *part praet pass pf*

obwiązany (25), **obwiązán** (4), obwiązany *a.* obwiązán (1).

o jasne. ◇ *W formach złożonych* -an-. ◇ *W formach niezłożonych* -ân.

sg m N obwiązany (5), obwiązân (4); ~ (*attrib*) obwiązany (3); ~ (*praed*) obwiązân (4) *TarDuch*, *WróbŻółt*, *KrowObr*, *BudBib* obwiązany (2) *Mącz*, *SkarJedn*. ◇ *f N* obwiązáná (3), obwiązán(a) (1). ◇ *n N* obwiązán(e) (1). ◇ *pl N m pers* obwiązani (14). ◇ *G* obwiązanych (1). ◇ *I f* obwiązán(e)mi (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: obwiązany od kogo (1).

Sł stp s.v. obwiązać, Cn brak, Linde XVI w. w cytacie s.v. obwiązek.

1. *Opasany, owinięty; astrictus Mymer*¹, *BarBydż; ligatus Vulg* [*w tym: czym* (4)] (6) : *Mymer*¹ 12; *BartBydż* 15b; Ieżu ktorys zafloną głowy twej naświetłzey matki był obwiązán y z boleścią duzną wielką był za odzian. *TarDuch* C5v; *Vittatus – Bindami obwiązani. Calep* 1131a; Y nátychmiał wyfzedł on ktory był vmárły/ [...] á twarz iego była chuftą obwiązána. *WujNT Ioann* 11/44; [*MurzNT Ioann* 11/44 (*Linde s.v. obwiązek*)].

a. *Dla ozdoby [czym]* (1) : A iedna [*czapka*] fnurem Iadwabnem obwiązána z knaflikamy *WyprKr* 94.

2. *Na którego włożono obowiązek, zobowiązany, powinny, związany czymś; alligatus Mącz, Vulg* (24) : *Munis et hoc mune, Obwiązany/ Posłufzny/ Powolny/ Powinny. Mącz* 237b.

obwiązany komu, czemu (1): Wfzytek lud ziemski będzie (obwiązán) ná podatek ten ksiązęciu Izraélfkie^{mv} [*Omnis populus terrae erunt in oblatione spontanea ista, propter principem in Israel*]. *BudBib Ez* 45/16. *Cf obwiązany komu czym, »obwiązany zakonowi«.*

obwiązany komu czym [= do czego] (2): Zaźią Lvdzie kthorzibi bili obwządzany panom swoym, bancz slvfba, bancz thefz yakyem ynřzem vynovaczsthvem, [...] Kthorzby s yedney zyemye vczyekly, nyemayą bycz w drvgyey zyemy przechovany *LibLeg* 6/156, 6/156.

obwiązany ku czemu [= do czego] (2): Pifarz/ ieft perfoná : iáwna/ godna/ przyfyęgą w Miefćie obwiązána/ ku řpifowánui řpraw; Sądowych/ iáfnymi/ włáfnymi/ nietrudnymi y wyrozumnymi iłowy. *GroicPorz* d3v; *SarnStat* 937.

obwiązany na co (6): *OpecŻyw* 35; *MurzNT* 81; *BudBib Ez* 45/16; Bo ná zakon Moizęfzow [...] iáko y ná inne práwá gdzie, práwo przyrodzone y w nowym zakonie pifane niezákroczy/ obwiązány kościoł Chryfťufow nie ieft. *SkarJedn* 240, 202; Obwiązánich my [!] řa/ y ná inne řakrámentá/ y ná pořlufzeńftwo kościoła Chryfťufowego/ y wrzędnikow iego. *SkarŻyw* 3.

obwiązany czym [= przez co] (11): Gdy wfłytko popelnicie náczefćie obwiązani przikázanim moijm/ ieffćze mowcie/ fludzyřmy nieużytećni. *OpecŻyw* 35; *Nuptiis alligatus, Stanem małżeńskim obwiązány. Mącz* 193b. *Cf Wyrażenia.*

cum inf (3): dla tego iżem obwiązán flufzyc tobie przeto day mi rozum. *WróbŻółt* cc5; *LibLeg* 11/162; *SarnStat* 685.

Wyrażenia: »prawem obwiązany« (1): Rzecz pewna ieft/ iż żadne kroleřtvo wolne/ ná to żadnym práwem obwiązáne nie ieft: iedno wedle potrzeby řwey y zwyczáiu pány řobie řtáwi *SkarJedn* 202.

»przysięgą obwiązany« [*w tym: ku czemu = wobec czego* (2)] (7): *GroicPorz* d3v; Nie ieft rzetz podobna áby kthory třłowiek miał być/ ták ciężřką przyřięgą obwiązán ná řwiećie/ ktorą řie wy

Papieżowi obwiezuiecie. *KrowObr* 131v; *LeszczRzecz* A3; [Cesarz] Sláchtę też rozwiązał od przyfiąg/ ktorými byli obwiázáni od kfiázát. *BielKron* 226v; wziáfwszy ná siebie ich [posłów] przyfięgę/ którą byli oni ku Wielkiému Księżtwu Litewfkiému od niemálégo czáfu obwiázáni/ wárujemy im [...] *SarnStat* 1187 [*idem* 1058], 854, 1058.

»ślubem (czystości) obwiázany« (2): posławfzy Mikołaiá bífkupá Wefperymeńfkiego ze dwiémá kfiázęty Węgierfkimi/ ktorzy Polaki od przyfięgi y od posłufzeńftwá Zygmuntowi pierwey flubem obwiázanych rozgrzełzyli *BielKron* 379; *Mącz* 50b.

»obwiázany zakonowi« = *podległy prawu* (1): Abowiem niewiáfctá ktora ma męzá/ poki mąż żyw obwiázána iefł zakonowi [*alligata est legi*] *WujNT Rom* 7/2.

Szereg: »powinny i obwiázany« (1): Y będą powinni y fą obwiázáni [*debent tenebunturque* *JanStat* 443] fpolnié siebie y potomki fwé względem przereczonych dóbr ták zámienionych bronić *SarnStat* 685.

Synonimy: 1. *obwiniony, obwity*; 2. *obligowany, powinny*.

Cf **NIEOBWIĄZANY, OBOWIĄZANY, OBWIĄZAĆ**